

Rutin – protokollskrivande vid arbetsbristsituationer

Avtalsturlista eller ej?

Vid arbetsbristsituationer uppkommer ibland behov av att tydliggöra om förhandlingsresultatet har medfört att parterna gjort avvikelser från lagens turordningsregler. Avtal om turordning innebär att den enskilde medlemmen som blir uppsagd med tillämpning av avtalet inte kan få uppsägningen rättsligt prövad i efterhand.

Då kan frågan ställas om förhandlingsprotokollet kan formuleras så att du som förtroendevald kan ”friskriva dig” från ansvar i fall där tveksamhet råder om den föreslagna turordningen är förenlig med 22 § LAS eller om du medvetet eller omedvetet har träffat en avtalsturlista, med de konsekvenser som detta medför.

Svaret är att protokollet så tydligt som möjligt ska spegla det faktiska förhandlingsresultatet.

22 § LAS

I 22 § LAS uppställs vissa objektivt fastställbara rekvisit. Hit hör sammanlagd anställningstid och ålder. Längre sammanlagd anställningstid ger företräde och åldern är avgörande vid lika anställningstid.

Till kategorin objektivt fastställbara rekvisit borde även kunna räknas kravet på tillräckliga kvalifikationer i 22 § 4 st. sista meningen LAS. I sista hand blir det en subjektiv bedömningsfråga huruvida en enskild arbetstagare uppfyller kravet på tillräckliga kvalifikationer.

Konkreter situationer

Arbetsgivaren vill inte i sak göra avsteg från LAS

Om arbetsgivaren och Sveriges Ingenjörers lokalförening är överens om tillämpningen av turordningsreglerna enligt lag, dvs. 22 § LAS, uppkommer inget behov av en avtalsturlista för vare sig Sveriges Ingenjörers lokalförening eller medlemmarna. Lokalföreningen har då ingen anledning att bekräfta enigheten med arbetsgivaren genom att teckna en avtalsturlista.

Förslag på protokollsformulering:

1. Förhandlingar om turordning har genomförts.
2. Arbetsgivaren avser att med tillämpning av 22 § LAS säga upp följande personer...
3. Sveriges Ingenjörer avser inte att teckna avtal om turordning i anledning av föreslagna uppsägningar.
4. Förhandlingen avslutas.

Arbetsgivaren föreslår avsteg från LAS

Först när situationen uppkommer att en arbetsgivare lämnar förslag på uppsägningar som Sveriges Ingenjörer anser innebär avsteg från LAS, måste förbundet ta ställning till frågan om avtal om turordning ska tecknas överhuvudtaget. Om Sveriges Ingenjörer finner det lämpligt kan en avtalsturlista tecknas. Avtalsturlistor kan endast tecknas i de fall då ett centralt kollektivavtal gäller. Hur avtalsturlistan ska utformas är en förhandlingsfråga. När parterna blir eniga i sak och skriver in det i protokollet blir förhandlingsresultatet en avtalsturlista.

Förslag på protokollsformulering:

1. Förhandlingar om turordning har genomförts.
2. Arbetsgivaren avser att säga upp följande personer...
3. Sveriges Ingenjörers lokalförening **delar** arbetsgivarens uppfattning om vilka som ska sägas upp.
4. Förhandlingen avslutas.

Den lokala företrädaren har därmed tecknat en avtalsturlista. Om man vill vara extra tydlig kan "Avtal om turordning" anges som rubrik i protokollet.

OBS – vill ni i den lokalföreningen teckna en avtalsturlista måste detta förankras hos medlemmarna och med Sveriges Ingenjörers ombudsmän innan avtalet undertecknas.

Sveriges Ingenjörers lokalförening vill inte gå med på att träffa en avtalsturlista

Om Sveriges Ingenjörer inte delar arbetsgivarens bedömningar ska någon överenskommelse inte träffas. Detta ska tydligt framgå av protokollet.

Förslag på protokollsformulering:

1. Förhandlingar om turordning har genomförts.
2. Arbetsgivaren vill säga upp följande personer...
3. Sveriges Ingenjörers lokalförening **delar inte** arbetsgivarens uppfattning om vilka som ska sägas upp.
4. Förhandlingen avslutas **i oenighet**.

Omställningsavtalet

Observera att omställningsavtalets huvudprincip är att företagets krav och behov i bemanningshänseende ska värderas och att om dessa inte kan tillgodoses genom tillämpning av 22 § LAS ska fastställande av turordning ske med avsteg från LAS.

Detta medför att turordningsförhandlingen ska föras på ett sådant sätt att företagets kraft och behov blir analyserade av arbetsgivaren och facket och att de kvarvarande befattningarna bemannas utifrån de krav som ställs på respektive arbete. Resultatet av förhandlingarna kan dock bli att arbetsgivaren och Sveriges Ingenjörer inte kommer överens och då måste det framgå av protokollet - exempelvis som föreslagen protokollformuleringen ovan under rubriken "Sveriges Ingenjörers lokalförening vill inte gå med på att träffa en avtalsturlista".